

90 років кафедри технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства НУ БіП України

Рішенням засідання колегії Наркомату освіти і Наркомзему від 1929 року в Київському сільськогосподарському інституті було відкрито факультет «Механізація сільського господарства» до складу якого ввійшла кафедра «Технології металів і деревини». У 1954 році при організації Української сільськогосподарської академії на базі кафедр Технологія металів і деревини Київського сільськогосподарського інституту і Технологія металів Київського лісогосподарського інституту була організована кафедра «Технологія металів і металознавства», яка після об'єднання у 1972 році з кафедрою «Надійності і довговічності сільськогосподарських машин отримала назву «Технологія металів, надійності і довговічності машин», а у 1987 році була перейменована в кафедру «Технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства».

На колектив кафедри було покладено завдання навчання та підготовки фахівців для вітчизняного сільськогосподарського машинобудування, а також проведення наукових досліджень у напрямках матеріалознавства, технології виготовлення матеріалів та їх обробки.

З нагоди 90 річчя кафедри слід вдячно згадати імена тих, хто забезпечив її становлення і розвиток як освітньої і наукової установи сучасного рівня (рисунок).

Організатором і першим завідувачем кафедри був професор Кучугуренко Петро Васильович, який очолював її з 1929 по 1937 року. Кучугуренко П.В. читав дисципліни «Металургія» і «Гаряча обробка металів». За роботу у професійній освіті він нагороджений Державною нагородою «Герой праці».

З 1938 до 1941 року кафедрою завідував доцент Дугель Георгій Олександрович. Він ввів до навчального процесу курси «Теорія різання», «Верстати і обробка металів різанням», значно покращив матеріальне забезпечення лабораторій кафедри.

У 1941 р. на посаду завідувача кафедри був зарахований, к.т.н. Григор'єв Сидір Степанович, який читав, розділ «Гаряча обробка металів». У липні 1947 р. він перейшов на роботу в Інститут механіки АН УРСР.

У 1947 – 1948 рр. і 1970 – 1972 рр. обов'язки завідувача кафедри виконував к.т.н. Залецький Григорій Іванович, який читав розділи «Гаряча обробка металів» і «Основи металознавства». З грудня 1948 по 1954 рр. обов'язки завідувача кафедри виконував спеціаліст з обробки металів тиском к.т.н. Крупник Наум Давидович, який читав розділ «Металознавство» з курсу «Технологія металів»; у 1954 році к.т.н. доцент Березін Петро Григорович.

П. В. Кучугуренко

С. С. Григор'єв

Г. І. Залецький

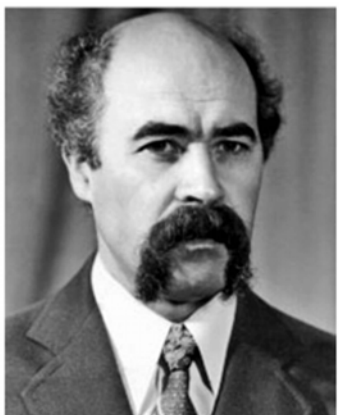
Н. Д. Крупник

М. П. Браун

Б. І. Костецький

А. С. Опальчук

К. Г. Лопатько

Є. Г. Афанділянц

Керівники кафедри технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства НУ БіП України з 1929 р. по теперішній час.

З вересня 1955 р. до 1970 р. кафедру очолював доктор технічних наук, професор Браун Михайло Петрович.

Відомий вчений, заслужений діяч науки і техніки УРСР Браун М.П. був засновником Київської наукової школи з Металознавства і термічного оброблення металів. Під керівництвом і за його безпосередньою участю розроблялись основи комплексного легування сталей і створення нових економно-легованих сталей з підвищеною прожарюваністю, малою чутливістю до перегріву, з високими механічними властивостями. Широко відомі наукові праці Брауна М.П., присвячені теорії комплексного легування сталі, фрактографії металів і сплавів, мікролегуванню. Брауном М.П. у співавторстві видано понад 400 наукових статей і 20 монографій, підготовлено 35 кандидатів технічних наук, із яких сім захистили докторські дисертації. Представники наукової школи Брауна М.П. зробили значний внесок у розвиток теорії і практики металознавства. Їх наукові дослідження були направлені на розробку нових конструкційних сталей і технологій їх зміцнення, які використовують в різних галузях народного господарства при виробництві техніки, що експлуатується в складних умовах, починаючи від сільськогосподарського виробництва і закінчуючи морським флотом і космосом.

З травня 1972 р. завідувачем кафедри призначено професора Костецького Бориса Івановича. Наукова школа, яка була створена Костецьким Б. І., зробила вагомий внесок в розвиток вітчизняної науки і техніки, зокрема щодо проблем підвищення надійності сільськогосподарської техніки. Ним підготовлено понад 150 кандидатів наук, з яких 18 захистили докторські дисертації; опубліковано понад 500 наукових статей, 15 монографій і брошур, отримано понад 160 авторських свідоцтв та патентів на винаходи. Костецьким Б.І. вперше була розроблена сучасна класифікація видів зношування деталей машин в умовах експлуатації, обґрунтована теорія поверхневої міцності матеріалів в умовах тертя та зношування, закладено основи теорії окисного зношування.

У 1976 р. завідувачем кафедри був обраний Опальчук Андрій Савович. Трудова діяльність Заслуженого діяча науки і техніки України (1998 р.), академіка Академії наук вищої освіти (АН ВО) України, д.т.н., проф. Опальчука А. С. була присвячена науково – педагогічному процесу. Значна частина його наукових праць присвячена науково-методичній роботі і проблемам вищої школи. Науково-дослідна робота Опальчука А. С. була, в основному, направлена на вирішення проблем підвищення надійності і довговічності машин шляхом удосконалення технологічних процесів зміцнення деталей машин. Ним вперше розроблена і впроваджена у виробництво технологія термомеханічного зміцнення сталей з малою стійкістю аустеніту. Опальчуком А. С. підготовлено понад 270 наукових праць (статей, методичних розробок, брошур, лабораторного посібника, авторських свідоцтв і патентів на винаходи). Під його керівництвом підготовлено 2 докторів і 10 кандидатів наук.

У грудні 2001 року на посаду завідувача кафедри обрано доцента Лопатько Костянтин Георгійович, який керував кафедрою до 2013 року. У

2015 р. Лопатько К.Г. захистив докторську дисертацію, присвячену обґрунтуванню фізико-технологічних основ біологічної функціональності наночастинок металів. Ним опубліковано декілька монографій, навчальних підручників і посібників та понад 300 наукових статей присвячених різним аспектам металургії, ливарного виробництва, металознавства, термічної обробки та суміжним галузям. Автор 77 авторських свідоцтв і патентів на винаходи.

З 2014 року завідувачем кафедри обрано доктора технічних наук, професора Афтандіянца Євгенія Григоровича. Напрямок його наукової роботи – дослідження процесів формування структури та властивостей монолітних, біметалевих, дисперсійнозміцнених і композиційних конструкційних матеріалів в масивному та нанорозмірному стані та розробка теоретичних основ їх комп'ютерного металознавства. Він опублікував декілька монографій, навчальних підручників і посібників і понад 400 наукових праць присвячених різним аспектам металургії, ливарного виробництва, металознавства. Автор 85 авторських свідоцтв і патентів.

За час існування кафедри викладачі та наукові співробітники кафедри опублікували понад 2000 статей, отримали 400 авторських свідоцтв та патентів, надрукували 40 монографій, підручників і посібників. На кафедрі пройшли підготовку 102 аспіранта та здобувача, підготовлено 7 докторів і 76 кандидатів технічних наук.

Кафедра веде навчальний процес на 5 факультетах, де викладаються 10 дисциплін. При кафедрі діють 19 навчально-наукових лабораторій, серед яких слід відзначити навчальні лабораторії ливарного і зварювального виробництва, механічної обробки металів, мікро- та макроструктурного аналізу, термічної обробки металів та поверхневого зміцнення, фізичних методів дослідження та комп'ютерного металознавства, технології машинобудування та науково-дослідну лабораторію технології наноматеріалів. Практична підготовка майбутніх спеціалістів здійснюється також у виробничих умовах.

Багато десятиріч кафедра плідно співпрацює з науковцями Фізико-технологічного інституту металів і сплавів НАН України.

Редакція журналу і співробітники ФТІМС НАН України щиро вітають колектив кафедри з нагоди ювілею, бажають завжди бути серед лідерів вітчизняного машинобудування та продовжувати високу фахову підготовку спеціалістів сучасного рівня.

